

História Bienále ilustrácií Bratislava

Ako vznikol nápad a ako samotná medzinárodná prehliadka ilustrácií? Malo BIB svojho predchodcu? Nazrieme do histórie medzinárodného podujatia.

Idea vzniku súťažnej prehliadky originálov ilustrácií kníh pre deti a mládež sa rodila postupne začiatkom šesťdesiatych rokov 20. storočia.

V roku 1965 vznikla celoštátna československá výstava s názvom **Ilustrácie pre deti Bratislava**, ktorú považujeme za nultý ročník a predchodcu samotného Bienále ilustrácií Bratislava. Stalo sa prvým podujatím, ktoré umožnilo širokú prehliadku ilustračnej tvorby pre deti a mládež v rámci Československa a prvou výstavou, ktorá ponúkla porovnanie originálov ilustrácií s hotovým knižným dielom. Zúčastnilo sa na nej 37 českých a slovenských ilustrátorov.

O dva roky neskôr sa už začala písať história **Bienále ilustrácií Bratislava (BIB)**. Prvý ročník BIB sa uskutočnil v roku 1967.

Medzi jeho zakladateľov patria: JUDr. Dušan Roll, akad. maliar Miroslav Cipár, akad. maliar Albín Brunovský a ďalší nadšenci ilustrácií kníh pre deti.

Na prvom ročníku sa zúčastnilo 320 ilustrátorov z 25 krajín a na zatiaľ poslednom BIB 2021 to bolo 380 ilustrátorov zo 42 krajín. Doteraz sa dá BIB považovať za najväčšie nekomerčné podujatie svojho druhu na svete.

Organizátori bratislavského bienále mali od začiatku viac zámerov. Nešlo len o vytvorenie možnosti prezentácie najlepších diel z krajín s bohatou knižnou kultúrou v oblasti ilustrácií pre deti, ale chceli zároveň poskytnúť priestor ilustrátorom z rôznych krajín prezentovať svoje diela odborníkovi a vydavateľovi zo sveta. Nezanedbateľným zámerom je od vzniku bienále pritiahnúť pozornosť detských divákov.

Medzinárodná súťažná prehliadka originálov ilustrácií kníh pre deti Bienále ilustrácií Bratislava je najvýznamnejším podujatím, ktoré organizuje BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti.

Bienále sa koná pod záštitou UNESCO a Medzinárodnej únie pre detskú knihu (IBBY), s podporou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky a BIBIANA je jeho hlavným organizátorom.

V priebehu BIB prezentujú svoju tvorbu samostatnou výstavou aj držitelia ceny H. Ch. Andersena za literatúru a za ilustrácie. Takisto sa na BIB predstavuje tvorba nežijúceho slovenského autora, ktorý významnou mierou prispel k rozvoju ilustračného umenia na Slovensku. Neodmysliteľnou súčasťou BIB je Medzinárodné sympóziu BIB, ktoré sa koná od začiatku tohto podujatia.

V priebehu 28 ročníkov BIB sa prezentovalo viac ako **8 700 ilustrátorov zo 112 krajín s viac ako 68 tisíc originálmi ilustrácií z viac ako 10 500 kníh.**

Originály ilustrácií hodnotí medzinárodná odborná porota, ktorá je zložená z teoretikov výtvarného umenia, ilustrátorov, vydavateľov a knihovníkov. Je to zoskupenie 6 – 12 členov z rôznych krajín, kontinentov a rôznych kultúr.

Porota rozdeľuje 11 prestížnych cien – Grand Prix BIB, päť Zlatých jabĺk BIB a päť Plakiet BIB. Okrem toho môže udeliť Čestné uznanie vydavateľstvu za významný vydateľský počin. Autor, ktorý získa najvyššie ocenenie Grand Prix BIB, má právo predstaviť sa samostatnou výstavou na nasledujúcom ročníku BIB a stáva sa aj členom medzinárodnej poroty BIB.

V roku 1985 bol založený medzinárodný BIB-UNESCO Workshop Albína Brunovského pre mladých ilustrátorov z rozvojových krajín v spolupráci s Vysokou školou výtvarných umení (VŠVU) v Bratislave. Zo začiatku ho viedol významný slovenský ilustrátor, jeden zo zakladateľov slovenskej ilustrátorskej školy, profesor Albín Brunovský.

Aj v súčasnosti ho zastrešujú renomovaní slovenskí ilustrátori. Na workshope sa doteraz zúčastnilo 135 mladých ilustrátorov z 50 krajín a vytvorili viac ako 400 originálov ilustrácií.